FUNDACIÓ SANTA TERESA DEL VENDRELL

Àmbit geogràfic: Comarcal
Seu social: Vendrell
Forma jurídica: Fundació privada

- **381 persones treballadores**
- **175 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social**
- **139 persones voluntàries**

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- 120 a serveis a la infància i la joventut
- 200 a serveis a la gent gran
- 185 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 25 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 1 a serveis específics vinculats a l'àmbit de l'execució penal
- 1 a serveis a persones amb drogodependències
- 35 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 500 a serveis de cohesió i dinamització social
- 184 a usuàries a altres col·lectius: persones en situació de solitud no desitjada/Servei Bon dia a la llar

www.fundaciosantateresa.org

Breu història de l'organització

L'entitat neix el 1974 al Vendrell, impulsada per un grup de famílies de persones amb discapacitat intel·lectual que, davant la manca de recursos, creen l'Associació Santa Teresa. La seva missió inicial va ser oferir formació i serveis urgents a la comarca, fita que es consolida amb la creació de l'Escola (1975) i el primer taller (1981).

Un moment clau és l'any 1984, quan l'associació adquireix la finca modernista Casa Larraniaga, i el 1992, quan es constitueix formalment la Fundació Santa Teresa del Vendrell, entitat que assumeix tots els serveis a partir de 1993. Des de llavors, l'organització ha experimentat un creixement imparable cap a un model d'atenció integral:

Treball i formació: Creació del Centre Especial de Treball (1989), serveis d'intermediació laboral (1999) i projectes de jardineria i turisme.

Habitatge i assistència: Obertura de diverses llars-residència (Ventall, Mar i Cel) i centres de dia (Anna Serra, La Guingueta a Calafell).

Innovació social: Implementació del Servei de Suport a l'Autonomia i menjadors solidaris (2012).

Avui, la Fundació és referent en l'economia social i solidària. Treballa des d'un model centrat en la persona per garantir la felicitat, la integració plena i l'exercici dels drets de les persones amb capacitats diferents, apostant perquè la comarca sigui socialment responsable.

Missió

Aconseguir la felicitat de les persones amb discapacitat i/o trastorn mental, la gent gran, les seves famílies i d'altres col·lectius amb dificultats d'inserció laboral, millorant l'autonomia personal i qualitat de vida, amb la participació activa de cada persona, oferint el suport que cadascú necessita, perquè disposin de les mateixes oportunitats que la resta de ciutadans i la plena integració social i laboral.

Volem ser el referent del territori, en tot tipus de serveis individualitzats de suport a les persones de col·lectius vulnerables. Actuar proactivament i de forma innovadora, activant col·laborativament recursos del territori i creant sinergies amb tot tipus d'entitats, organismes i empreses. Aportar valor per a totes les parts interessades, treballant conjuntament per desenvolupar un territori socialment responsable.

Amb els valor de: Creixement personal, Implicació, Sinergia, Innovació, Excel·lència, Actitud de Servei, Cooperació, Atenció individualitzada, Sostenibilitat i participació·

Descripció de l'activitat

La Fundació Santa Teresa del Vendrell és un agent referent a les comarques de Tarragona en la inserció social i laboral de col·lectius vulnerables. La seva missió és millorar la qualitat de vida de persones amb discapacitat intel·lectual, trastorns de salut mental, gent gran en situació de soledat i persones en risc d'exclusió, promovent-ne l'autonomia.

La Fundació desenvolupa projectes en els àmbits de la Inserció i formació laboral (CET i EI), espais residencials, programes comunitaris.

El projecte La Sínia gestiona una estructura diversificada que ofereix una atenció integral mitjançant:

- una residència de 120 places en unitats de convivència
- un centre de dia per a 100 persones i un centre ocupacional per 25 persones en total sinergia
- un centre cívic obert amb menjador solidari i perruqueria.
- el servei Bon Dia contra la solitud i l'atenció domiciliària
- l'ocupació inclusiva d'un Centre Especial de Treball (CET) on el 70% de la plantilla té discapacitat i la Ei, que gestionen serveis de suport al Centre.
- diversos projectes d'oci i benestar comunitari .

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

CENTRE LA SÍNIA

Breu descripció

El Projecte La Sínia, a Calafell, es va iniciar farà dos anys, és un ecosistema integral d'atenció que redefineix els serveis socials tradicionals. La seva fita principal és trencar la segregació per col·lectius, creant un espai on conviuen i interactuen persones grans, amb discapacitat o amb problemes de salut mental, alhora de potenciar l'ocupabilitat a persones del Ei! (Empresa d'Inserció) i del CET. Aquest model fuig de l'atenció basada en la "patologia" per centrar-se en la persona i la vida comunitària.

La Sinia garanteix una atenció de proximitat que fomenta l'autonomia i eviti el desarrelament, oferint un recorregut de vida digne al propi territori. L'ecosistema agrupa:

- Servei Bon Dia i Atencions Urgents: Lluita contra la soledat no volguda mitjançant el contacte telefònic i una xarxa de "radars" amb el comerç local i entitats per identificar situacions de risc.
- Centre de Dia per a persones grans i amb discapacitat
- Centre Ocupacional per a persones amb discapacitat intelectual
- Espais amb horaris flexibles que funcionen de forma oberta, facilitant la interacció social.
- Menjador Solidari: pels diferents usuaris del centre de dia i obert a altres participants del projecte (voluntaries, treballadores, ...)
- Complex Residencial "Com a Casa": En fase final (obertura 2026), basat en unitats de convivència reduïdes per persones amb discapacitat i gent gran....
- Ocupació Inclusiva: Molts serveis són gestionats per treballadors del Centre Especial de Treball (CET) i l'Empresa d'Inserció de la pròpia entitat, generant oportunitats laborals inclusives : atenció al públic i control d'accessos, gestió del servei d'àpats, suport administratiu, manteniment instal·lacions, jardineria...

La Sínia aposta per la obertura a la comunitat, funcionant com un espai de convivència, tal com un centre cívic amb activitats sociosanitàries, d'oci i cultura obertes al veïnat i a les entitats socials del territori que aporten activitats i sentit comunitari.

Aportació de valor de la iniciativa

Rellevància de la iniciativa i continuïtat:

- 1.647 persones ateses (integració laboral, centres formatius, CET, atenció diürna, suport a la llar, centres de dia, altres serveis com infants TEA, casal d'infants La Sínia, menjador, suport jurídic, centre de lleure).
- Garanteix un recorregut de vida digne al territori sense desarrelament, integrant serveis des de l'atenció domiciliària a la residència i responent al dèficit de places al Baix Penedès vs Catalunya (6,6/1.000 vs 7,8).

Novetat de l'aportació:

- Model pioner "sense etiquetes" que trenca la segregació de col·lectius (gent gran, discapacitat i salut mental) i actua com a centre cívic obert a la ciutadania.

Rigor metodològic:

- Coordinació amb la xarxa pública de SS i Salut, i voluntariat del territori.

Abast : Més de 300 usuaris continus, 15 llocs de treball inclusius (CET i EI), 104 veïns/es ateses al Servei Bon dia.

Model replicable i transferible sumant atenció social, sanitària i comunitària en un espai obert al barri.

Necessitat a la que respon

El projecte La Sínia dona resposta a:

- Una emergència demogràfica i assistencial al Baix Penedès:
  - amb un 19,87% de població major de 65 anys i un 30,9% de llars d'una sola persona a Calafell, el risc d'aïllament i solitud és alt.
  - la ràtio de places residencials per a gent gran (6,6/100) és molt inferior a la mitjana catalana (7,8/100)
  - per a 11.916 persones amb discapacitat al territori, només existeixen 258 places
  - Aquesta mancança provoca el desarrelament, obligant a les persones a desplaçar-se del seu entorn on han viscut tota la vida. El projecte La Sínia garanteix un recorregut de vida digne al mateix territori, unificat des de l'atenció a la llar fins a la residència.

A més la iniciativa cobreix necessitats socials com:

- Ofereix "descans" a les famílies (majoritàriament dones) centralitzant recursos i oferint flexibilitat horària que simplifica la logística i participació familiar. El model permet a les famílies participar de la quotidianitat, compartint el dinar al menjador o activitats obertes, trencant l'aïllament del centre.
- Combat la segregació i solitud amb un model "sense etiquetes" fomentant la convivència entre col·lectius diversos (gent gran, discapacitat, salut mental), obrint totes les activitats i espais a la ciutadania.
- El projecte s'alinea amb la visió actual de unificar serveis socials i de salut que impulsa el Parlament de Catalunya, optimitzant recursos i processos, en un ecosistema integral que atén la persona en el seu context gral.

Principals objectius assolits

Objectiu assolit 1.

- Creació d'un ecosistema integral de convivència que reprodueix al màxim la realitat de la societat al carrer, eliminant la segregació per col·lectius (gent gran, discapacitat i salut mental) i fomentant un model "sense etiquetes" on tothom se sent part activa d'una comunitat oberta al barri.

Objectiu assolit 2.

- Manteniment de l'arrelament al territori de les persones mitjançant la xarxa completa de serveis que cobreix tot el cicle vital a La Sínia, permetent un recorregut de vida digne que evita el desarrelament i assegura la permanència en l'entorn social i familiar habitual.

Objectiu assolit 3.

- Facilitació del suport i descans a les persones cuidadores mitjançant la centralització de recursos i una flexibilitat horària dels serveis de la Sínia, que permet la participació de les famílies en la quotidianitat del centre (com compartint el menjador).

Objectiu assolit 4.

- Generar un moviment veïnal de voluntariat personal i d'entitats/empreses compromès amb el veïnat que viu sol, promovent accions diverses de vincle personal: trucades Bon dia, acompanyament a gestions, adopció temporal d'animals de companyia, visites hospitalàries...

Principals resultats obtinguts

Impacte:

- Grau integració comunitària: Nombre de persones del barri o entitats externs que participen en les activitats obertes o fan ús d'espais de La Sínia (com menjador) sense ser usuaris directes dels serveis: 450.
- % usuaris/es que gràcies a la xarxa de serveis de La Sínia han pogut evitar o endarrerir el seu trasllat fora del municipi: 90%.
- Número o % de llocs de treball coberts per persones amb discapacitat del CET a La Sínia: 65%.
- Número de persones ateses al Servei Bon Dia que els ha disminuït la soledat no volguda: 95%.
- Casal estiu (2 mesos) per infants, 50% amb discapacitat/TEA: 120 infants.
- Número de persones que passen per la Sinia anuals: 1.000.

Qualitatives:

- Com ha millorat la percepció de descans i suport de les famílies gràcies a la flexibilitat horària i la possibilitat de participar en la quotidianitat (com dinar junts) del centre? Resultat 90% positiu.
- L'usuari se sent un "pacient en una institució" o un "ciutadà actiu en un espai comunitari" similar a estar al carrer? Resultat 1/9.

Abast de l'experiència

- Rellevància: Garanteix un recorregut vital digne al territori, retardant l'ingrés residencial i assegurant suport estable durant tot el cicle vital de la persona.
- Novetat: Model pioner "sense etiquetes" que trenca la segregació de col·lectius (gent gran, discapacitat i salut mental) en un entorn comunitari obert.

- Rigor: Mitjançant la xarxa RADAR, 40 voluntaris i el teixit comercial (farmàcies, forns, veïnat) actuen com a sensors per detectar riscos, creant una malla de seguretat ciutadana pionera en la comunitat total.

Abast: L'ecosistema atén actualment més de 300 persones. Inclou 104 usuaris del Servei Bon Dia (gent gran en risc de solitud), 100 places al Centre de Dia (60 per a gent gran i 40 per a discapacitat) i una futura residència per a 120 persones.

Resultats obtinguts : Socialització real que simula la vida exterior, evitant el desarrelament territorial i oferint oci obert on "passen coses" i es facilita la convivència familiar.

Transferència: Aliances amb + 40 entitats i AAPP.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 35
Membres equips directius: 4
Sòcies: 1
Ateses: 255
Voluntàries: 80
16 Treballadors CET amb discapacitat i ei

Principals factors clau d'èxit

- L'espai utilitza un pati de 360 graus que connecta residència, centre de dia i centre cívic de forma fluida, eliminant barreres i creant un node on "passen coses" constantment.
- L'èxit radica en trencar la segregació assistencial, fomentant la unificació de persones grans, amb discapacitat i salut mental. Aquesta convivència natural reflecteix la diversitat de la societat real.
- Un pilar fonamental és l'aliança amb més de 40 entitats i administracions públiques. La coordinació estreta amb Serveis Socials, la policia, farmàcies i centres sanitaris, juntament amb la xarxa de comerç local RADAR, permet explicar el recurs al territori, detectar precoçment situacions de risc i derivar persones de forma eficaç cap als serveis de l'ecosistema.
- El centre simula la vida quotidiana amb serveis de perruqueria, menjador solidari i sales
- sensorials,,. L'obertura flexible humanitza les cures, facilitant que les famílies participin de les activitats i comparteixin àpats sense restriccions horàries.
- L'ús d'infraestructures energèticament neutres (plaques solars i aerotèrmia) i la digitalització
- de la gestió sanitària alliberen els professionals de tasques administratives. Això permet prioritzar l'atenció directa.
- La gestió de serveis mitjançant el CET (70% de la plantilla) dota de dignitat i visibilitat
- professional a les persones amb discapacitat davant tota la ciutadania.

Dificultats i reptes superats

Complexitat financera i execució

- Un dels principals reptes ha estat garantir una inversió de 14,5 milions d'euros. Això ha requerit una coordinació publicoprivada exigent per sincronitzar fons Next Generation, partides del Departament de Drets Socials i recursos propis, assegurant la viabilitat en un context de costos de construcció creixents.

Canvi de paradigma assistencial:

- Superar el model tradicional de segregació ha estat un repte cultural i metodològic. Implementar el concepte ha demanat redefinir la mirada de professionals, voluntariat i famílies per integrar gent gran, discapacitat i salut mental en un mateix espai de convivència.

Dificultats d'encaixos normatius:

- Les normatives arquitectòniques i de modelització de serveis habituals estan pensades per centres específics i unitaris, pel que no s'ajusten a models de centres pluriserveis i oberts com vol ser i és La Sínia. Les exigències unitàries segons cada servei (STO, Centre de dia...) no s'ajusten a un model integral i cal molta imaginació i innovació en la definició dels espais, dels accessos públics, etc, per poder salvar aquests impediments. Si bé a nivell dels professionals del sector i de l'AAPP la resposta ha estat entusiasta, la realitat de les normatives urbanístiques, dels models de servei públic i altres encara no estan adaptades. El centre La Sínia i els seus resultats ajudarà molt a la seva renovació. Ja hi estem treballant!

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Surt de les etiquetes i la segregació basada en col·lectius específics, donant a les persones la llibertat de triar el seu camí i promocionant un model d'atenció personalitzada centrada en les seves necessitats específiques on no se separa per perfils.

Implementa un horari d'obertura flexible que facilita les visites del cercle de la persona atesa permetent que participin de la seva quotidianitat. Això permet que les famílies participin activament de la seva quotidianitat, com ara compartint el dinar al menjador o unint-se a les activitats diàries.

Impulsa la integració comunitària, fomentant la convivència i la creació de vincles socials amb activitats obertes a tothom, funcionant com un node social actiu per al territori. Totes les activitats fomenten la convivència i la creació de vincles socials amb el barri, evitant l'aïllament.

Ofereix llocs de treball a persones en risc d'exclusió social i/o persones amb discapacitat que imparteixen serveis del mateix centre. El centre és alhora un Centre Especial de Treball (CET) on el 70% de la plantilla són persones amb discapacitat o en risc d'exclusió.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat:

La Sínia es configura com un model pioner i únic a Espanya que transforma la visió de l'atenció social. La seva principal aportació exportable és que trenca la lògica d'atenció segregada per col·lectius, proposant un ecosistema sense etiquetes on persones grans, amb discapacitat o problemes de salut mental conviuen i trien el seu propi itinerari vital, posant sempre la persona al centre.

Els principals factors que permeten la transferència d'aquesta iniciativa a altres organitzacions són:

- El trencament de la segregació assistencial tradicional representa un canvi de paradigma exportable que permet a qualsevol organització unificar l'atenció a gent gran, persones amb discapacitat i salut mental, optimitzant recursos i fomentant una convivència que reflecteix la societat real.
- El model basat en unitats de convivència reduïdes (de 6 a 12 persones) de persones grans
- (residència) ofereix un disseny arquitectònic transferible que prioritza la personalització i la llibertat, superant el model de grans institucions impersonals.
- La integració del Centre Especial de Treball (CET) en la gestió directa dels serveis (cuina,
- neteja, recepció) demostra un model econòmic sostenible on la cura de persones vulnerables genera, alhora, ocupació inclusiva i visibilitat social.
- L'estratègia de coordinació amb el teixit comercial local (farmàcies, forns, veïnat) per detectar situacions de risc és una solució d'atenció comunitària de baix cost i alt impacte, ideal per a municipis rurals.